

L I N D A
BAKLI-ARČER

SUDAR vekova

Prevela
Bojana Gajski

■ Laguna ■

Naslov originala

Linda Buckley-Archer

TIME QUAKE

Being book III of The Enlightenment of Peter Schock

Copyright © Linda Buckley-Archer, 2009

Translation Copyright © 2010 za srpsko izdanje, LAGUNA

SUDAR vekova

SADRŽAJ

ČITAOCU	13
PRVO POGLAVLJE	19
<i>Menhetn</i>	
U kom se lordu Laksonu dopadne Njujork	
DRUGO POGLAVLJE	24
<i>Uvela ruža</i>	
U kom se družina upinje da reši Kejtinu muku, a Gedeon donosi povoljne vesti	
TREĆE POGLAVLJE	33
<i>Vuk u jagnjećoj koži</i>	
U kom crveni mundiri pljuju na Orke, a lord Lakson promišljeno upoznaje darovitu mladu Amerikanku	
ČETVRTO POGLAVLJE	47
<i>VARTOLOMEJSKI VAŠAR</i>	
U kom užasnuti Gedeon saznaje za obmanu lorda Laksona, a družina posećuje Vartolomejski vašar	

PETO POGLAVLJE	63
<i>Veleizdaja</i>	
U kom lord Lakson dobija odgovor na pitanje, a Alisa nailazi na vrlo kuražnog psa	
ŠESTO POGLAVLJE	82
<i>Proročica</i>	
U kom je na Katranog red da pokaže zube, a Kejt dokazuje koliko vredi	
SEDMO POGLAVLJE	93
<i>Andžali ispravno postupa</i>	
U kom Andžali ima razloga da bude zahvalna, a maleni ljubimac obavlja svoju dužnost	
OSMO POGLAVLJE	102
<i>Tuča! Tuča! Tuča!</i>	
U kom se Piter izvinjava Kejt, a Vartolomejski vašar postaje poprište porodične svađe	
DEVETO POGLAVLJE	122
<i>Cepanje vremena</i>	
U kom Andžali donosi odluku, Sem se pita da li je zauvek izgubio Kejt, a markiz De Monfaron gleda duhove na internetu	
DESETO POGLAVLJE	143
<i>Čudnovati duet</i>	
U kom se Piter zaklinje da će za prijatelje sve uraditi, a družina upoznaje raspevanog psa	

JEDANAESTO POGLAVLJE	152
<i>Ovakva vremena iskušavaju duše ljudi</i>	
U kom se lord Lakson susreće s Džordžom Vašingtonom i divi se moći pisane reči	
DVANAESTO POGLAVLJE	164
<i>Braća po krvi</i>	
U kom Katrani sučeljava Gedeona s istinom koju ovaj odbija da prihvati, a Gedeon se priseća ranog detinjstva	
TRINAESTO POGLAVLJE	180
<i>Za petama Katranom</i>	
U kom Piter, pastor Ledberi, stari gospodin i njegov pas napadaju Katranog, Hana neguje ser Ričarda, a Kejt pokušava da pojmi hodnik Vremena	
ČETRNAESTO POGLAVLJE	199
<i>Vatra radosnica u Darbiširu</i>	
U kom markiz De Monfaron teši Sema, a na farmu pristižu neočekivani gosti	
PETNAESTO POGLAVLJE	215
<i>Zakon vremenske osmoze</i>	
U kom Kejt dolazi do naučnog otkrića i pravi društvo Katranom u njegovom čamcu	
ŠESNAESTO POGLAVLJE	225
<i>Na stepenicama njujorške javne biblioteke</i>	
U kom lord Lakson postavlja nekoliko pitanja, Alisa izvodi nekoliko zaključaka, a Tom se pokazuje nezamenljivim	

SEDAMNAESTO POGLAVLJE	246
<i>Duhovi na dokovima</i>	
U kom Kejt vidi zastrašujuću prikazu, obavlja važan razgovor i otkriva zanimljivu osobinu vode	
OSAMNAESTO POGLAVLJE	256
<i>Vremenotres</i>	
U kom se mnogo vekova sudari, dva brata sklope sporazum, a Kejt otkriva Piteru svoju tajnu	
DEVETNAESTO POGLAVLJE	278
<i>Sastanak na Menhetnu</i>	
U kom se markizu De Monfaronu sviđi letenje, a Alisa priznaje krivicu inspektoru Vileru	
DVADESETO POGLAVLJE	288
<i>Pokretna meta</i>	
U kom markiz De Monfaron pokušava da urazumi lorda Laksona, a u muzeju Metropoliten neko umire	
DVADESET PRVO POGLAVLJE	303
<i>Prelomna tačka</i>	
U kom se Džordž Vašington u božićnoj noći priprema da pređe reku Delaver i suočava s neočekivanim neprijateljem	
DVADESET DRUGO POGLAVLJE	314
<i>Veo</i>	
U kom Piter konačno saznaje kakve su muke obuzele njegovu drugaricu, a posledice putovanja kroz vreme postaju veoma primetne	

DVADESET TREĆE POGLAVLJE	326
<i>Tempest haus</i>	
U kom dva brata sarađuju, Gedeon se vraća zanimanju secikese, a Tempest haus ima neočekivane posetioce	
DVADESET ČETVRTO POGLAVLJE	349
<i>Ta dosadna mala kolonija</i>	
U kom lord Lakson otkriva da treba pažljivo birati želje	
DVADESET PETO POGLAVLJE	
<i>Laksonov zid</i>	358
U kom Kejt pokazuje lordu Laksonu kakve su posledice putovanja brzinom svetlosti	
DVADESET ŠESTO POGLAVLJE	378
<i>Savršen dan</i>	
U kom Kejt nema spasa	
DVADESET SEDMO POGLAVLJE	383
<i>Domaći zadatak za gospodina Karmajkla</i>	
U kom Katrani pruža dobrodošlu pomoć, a Piter uviđa koliko su korisni domaći zadaci	
DVADESET OSMO POGLAVLJE	395
<i>Darbišir</i>	
U kom Piter prima važan telefonski poziv	
EPILOG	399
ZAHVALNICA	401

ČITAOCU

Svet pokreću naizgled tričavi događaji. Svađa između oca i sina bila je povod da dečak ode na jednu farmu u Darbiširu kako bi vikend proveo s devojčicom koju ne poznaje. Susret devojčicinog zlatnog labradora s Van der Grafovim generatorom nagnao je psa da se uspaniči i bezglavo pojuri kroz laboratoriju njenog oca. Sumanuta potera u koju se dadoše devojčica i dečak odvede ih, kroz hodnike i niz spratove kojima su hrlili, pravo do sudara ne samo s antigravitacionom mašinom već i s različitim vekom.

Njihovo slučajno otkriće mogućnosti putovanja kroz vreme – dokaza veze između gravitacije i vremena, ako je on ikada i bio potreban – imalo je mnogo ozbiljnih posledica. Jedna od njih, kao što ćete videti, dovela je u opasnost budućnost jedne od najvećih svetskih država. Čudno je što sudbine tolikih mnogih ljudi mogu da zavise od postupaka jednog čoveka, no postoje prilike kada je samo jedna ruka dovoljna da pokrene ogromno kormilo istorije – a još mnogo drugih da ga okrenu ka pravom smeru.

Dakle, ovo je poslednji deo priče o Piteru Šoku i Kejt Dajer, dvoje dece iz dvadeset prvog veka koje je sudbina iščupala iz svakodnevice i ubacila u hiljadu sedamsto šezdeset treću godinu. Piter i Kejt su se našli u kovitlacu događaja koje nijedno dete ne bi trebalo da iskusi i koji su naposljetku postali pretnja za sve. Međutim, nijedna odrasla osoba nije mogla biti hrabrija.

Sudbine i postupci dvojice muškaraca naizgled nepomirljivih naravi takođe se nalaze u srcu ove priče. Gedeon Simor, bivši lopov i častan čovek, pomogao je deci izlažući sebe velikoj opasnosti. Katrani, Gedeonov zakleti neprijatelj i, kao što se docnije ispostavilo, njegov stariji brat, bio je ozloglašen i umešan zlikovac koji je svoju slavnu svirepost potvrdio ne samo u sopstvenom veku već i u našem.

Već opisah kako je Katrani oteo Pitera, Kejt i dve poslednje antigravitacione mašine na svetu i vratio se u hiljadu sedamsto šezdeset treću. Jedna od tih naprava pokazala se beskorisnom jer nije znao šifru potrebnu da je pokrene, no nadao se da će uz pomoć druge ispraviti nepravdu koja ga je osujećivala čitavog života. Međutim, tu Katrani napravi sebi nesvojtvenu i kobnu grešku u proceni: poverovao je svom gospodaru, lordu Laksonu, i pomislio da će mu pomoći. No lord Lakson je imao sopstvene planove u vezi s tim vremenoplovom, pa ga ukrade i ostavi Katranog nasukanog u hiljadu sedamsto šezdeset trećoj zajedno s Piterom i Kejt.

Um lorda Laksona beše oštar upravo koliko mu duša beše neispunjena. Katrani, na svoju žalost, nije razumeo koliko čak i loši ljudi žele da se iskupe za promašaje u životu; niti je dokućio, sve dok ne beše prekasno, koliko su snažne lordove težnje.

Od tog prvog događaja u laboratoriji u Darbiširu, cena narušavanja krhkog vela vremena vasiona postade i suviše jasna. Stvaranje paralelnih svetova, prvi vremenotresi i Kejtino ubrzano iščezavanje behu znaci pogubne bolesti. Da lord Lakson nije ukrao antigravitacionu mašinu, možda ne bi bilo prekasno za naučnike da delaju. No istorija oduvek beše prepuna misli koje počinju s „Da je samo...“. Pazite se pametnih ljudi koji ne vide celu sliku. Jer, baš kao dečak koji puzi po truloj grani ne bi li dohvatio poslednji zreli plod, lord Lakson beše nesvestan opasnosti svojstvenih putovanju kroz vreme. Sve što je video, zapravo sve što je *želeo* da vidi, beše veličanstvena prilika...

Kad mi je Piter rekao da je napravu Katranom oduzeo moj bivši gospodar lord Lakson, obuze me strah. Srce lorda Laksona poznavao sam, čini mi se, bolje no bilo ko drugi na svetu. Shvatao sam koliko mu je duša žedna i koliko ga daleko ta žeđ može odvesti. Ne beše on oduvek takav. Jednom davno, sasvim nesebično, spasao mi je život. No sada lord Lakson beše ono najopasnije stvorenje, dobar čovek koji se izopačio.

*Gedeon Simor
Linkolns In Filds, 1763.*

PRVO POGLAVLJE

Menhetn

U kom se lordu Laksonu dopadne Njujork

Sunce je obasjavalo veličanstveno ostrvo Menhetn, čiji su silni zamkovi – previše visoki i brojni za bajku – prkosili gravitaciji takmičeći se koji će prvi stići do neba. Široke aleje s nizovima nebodera šepurile su se gradom hvatajući zrake blistavog sunca i bacajući ogromne senke iza sebe. Avgustovski vazduh beše težak od žege i vlažnosti, i onima dovoljno lakomislenim da napuste prijatna skrovišta u divovskim zgradama i izađu na upekle ulice, uskoro bi se majica zalepila za leđa a kosa poglela po čelu. Retko se koji Njujorčanin, skrećući iz Šeste avenije u relativno mirnu Ulicu Prins, nije zagledao u osobu čije su se držanje i odeća čak i u Sohou* činili donekle neobičnim.

---

* Jugozapadni deo Menhetna poznat po velikom broju galerija, umetničkih studija i ekskluzivnih radnji. (Prim. prev.)

Zgrade su ovde bile manje, primerenije ljudima, visoke tričavih šest spratova, poneke sa gvozenim stepeništima što krivudaju ka pločnicima duboko u hladu već usred popodneva. Čekajući da mu lični sluga zaustavi taksi, lord Lakson je stajao ispred italijanske pekare čiji je izlog bio pretrpan hlebom debele kore pečenim u obliku ogromne krofne, kako bi ispitao svoj odraz na prašnjavom staklu. Zauze primereniji stav. Ljudi su prolazili manje-više razgolićeni, noseći sunčane naočari, kratke pantalone i majice jarkih boja i jureći od jedne rashlađene zgrade do druge. Lord Lakson je pak izgledao kao da mu je prijatno u besprekornom trodelnom odelu boje slonovače, vešto skrojenom od najlakše tkanine tako da mu ocrtava vitku liniju. Zauzeo je uobičajenu pozu: razdvojene noge, jedna ruka graciozno postavljena iza leđa, druga lako položena na crni štap sa srebrnim okovom. Sve što je izdužio mišiće zadnjeg dela vrata ne bi li mu se glava našla baš pod onim uglom koji ljudima jasno naglašava da je pred njima engleski aristokrata iz drevne loze engleskih aristokrata, naviknut na sve što život može da priušti, ma u kom se veku našao. Ispitavši svoj obris, čestitao je sebi što je uspeo da nađe vanredno darovitog krojača u dobu kad su muški predstavnici ljudske vrste izgleda zaboravili veštinu i zadovoljstvo koje krije doterivanje. Takođe beše veoma čudnovato što, mada ih je delilo više od dva veka, radnje njegovih krojača behu skoro jedna do druge u londonskoj ulici Sevil Rou.

Sredovečni turista kome se veliki stomak prelivao preko pojasa kratkih pantalona zastade da na trenutak dobro osmotri tu priliku u bleđozutom lanu. Lord Lakson ga s gađenjem odmeri i pomisli na svoju škrinju od kedrovine ostalu u

hiljadu sedamsto šezdeset trećoj, po posebnoj narudžbini uvezenu iz Italije, i na slojeve odabrane svile u njoj, na penušavu čipku, vezene cipele s visokim potpeticama, troroge šešire i prsluke od brokata, perike, rumenilo i crne ukrasne mladeže u obliku polumeseca. Bio je razočaran što se smisao za modu muškarca iz dvadeset prvog veka nije razvijao uporedo sa zaista zapanjujućim napretkom koji je video u svakoj drugoj oblasti života. Mada trenutna moda stavljanja minđuša po celom telu, tetoviranja i bojenja kose u neverovatne boje jeste bila primamljiva – zapravo, bilo bi zabavno da probuši pupak i stavi u njega rubin ili pokoji dijamant... Lord Lakson se iznenada glasno nasmeja, zbog čega radoznalom turisti beše još teže da sakrije znatiželju. Pobogu, pa mogao bi čak i sopstveni grb istetovirati na ramenu! Bilo bi to tako bajno neprilično!

Lord Lakson pogleda unaokolo i dalje se smešeci. Kako li ga je samo promenio ovaj novi milenijum. Nije ni čudo, razmišljao je, što se Katrani, njegov zabludeli pomoćnik, toliko vezao za to doba prepuno čudesa. Lišenom mogućnosti putovanja kroz vreme, Modrokošcu sopstveni vek sada sigurno izgleda kao zatvor... Lord Lakson se priseti izraza lica Katranog, njegovog besa, očaja i užasnutosti kada je shvatio da mu je gospodar ukrao tu genijalnu napravu i da je, poput ostatka čovečanstva, ponovo ograničen na sopstveni kratki trenutak u vremenu. Lord Lakson se strese od sažaljenja kao od hladnog vetra. A opet, premda toliko osobit, Katrani ga je na kraju razočarao. Baš kao i Gedeon pre njega. Ali zašto bi ga za to sada bilo briga?

Lord Lakson zatvori oči i poslušava buku grada i njegovo snažno bilo. Koliko je zapanjujuće bilo videti šta je postalo od

male jogunaste britanske kolonije! To prvo američko seme dalo je neverovatno obilnu letinu! Ovaj grad ga je ostavljao bez daha! Sunce Menhetna kao da je spržilo oblak klonulosti i dosade koji ga je u sopstvenom vremenu stalno pratilo. Ovde je jedva obuzdavao energiju, uzbuđenje i želju za životom koja je kolala kroz njega. Ovde mu se oporavljenoj duši vraćao apetit: kriška hleba i mleko više ga nisu mogli zadovoljiti. Sada je želeo *meso*. Bio je uveren da je pronašao svoju svrhu na ovom svetu i ako bude uspeo u pohodu, što je, tako mu svih bogova, čvrsto nameravao, slavno ime bi mu ostalo zauvek zapisano u zvezdama...

Dosadni čovečuljak i dalje je zurio u njega pa lord Lakson odmeri pogledom to izgužvano, znojavo i sivkasto što je nazivao košuljom i odluči da primeti njegovo prisustvo prezrivo naklonom, iskoračujući i istovremeno izvlačeći maramicu iz gornjeg džepa.

„Dobar dan želim“, reče lord Lakson. „Tako mi svega, gospodine, zbog same vaše pojave vrućina se još teže podnosi, ako je to uopšte moguće...“

„Molim?“

„Bogami, po ovakvom popodnevnu teško je čak i zamisliti kako izgleda led ili sneg – mada vam od srca preporučujem da pokušate...“

Oblak razjarenosti prelete preko čovekovog zajapurenog, sjajnog lica i on ne odgovori, ne shvatajući u potpunosti šta je lord želeo da kaže, ali primećujući oštru naznaku omalovažavanja u njegovom nadmenom, gordom držanju. Namrgodi se, stisnu pesnice i malo iskorači ka lordu Laksonu, ali mu se u istom trenutku ispreči čovek rumenih obraza s crnom bradom, kosom vezanom u rep i grudnim košem veličine

omanjeg broda, koji se postavi tačno između pregrejanog turista i svog gospodara i sklopi ruke kao da mu preti. Čim ugleda lordovog slugu u tim iznošenim belim pantalonama s tregerima i čudnovatom tamnocrvenom kaputu kako zuri u njega kao buldog, turista pobeže u pravcu Šeste avenije, pitajući se da li mu se zvuk tihog rezanja pričinio ili ne. Kad oseti da je na bezbednom, zadihani turista se okrete i vide da je na svakom odmorištu požarnog stepeništa zgrade od crvene cigle stajao, po svoj prilici u stavu mirno, po jedan čovek u belim pantalonama i tamnocrvenom kaputu vojničkog stila. „Ko li su ovi?“, prošaputa on i shvati da se potpuno naježio.